

Párkányi Zoltán

Kakasvári történetek

első rész

**Barlabássy és az
előre nem tervezett gyilkosság**

helma

Helma 2022

Párkányi Zoltán

Kakasvári történetek

első rész

Barlabássy és az előre nem tervezett gyilkosság

helma Helma Kiadó, az innovatív könyvek világa 2022

helma

Kakasvári történetek - Barlabássy és az előre nem tervezett gyilkosság

Írta: Párkányi Zoltán

A könyvet kiadja a HELMA Kiadó.

Cím: 8630 Balatonboglár Szabadság u. 75.

Telefon: +36(30)499-34-77

E-mail cím: info@alkosoft.hu

Webcím: www.helma.hu

A kiadásért felel a HELMA Kiadó ügyvezetője Dvariecki Bálint

Kiadás dátuma 2022.

ISBN: 978-615-6466-79-2

Copyright © Párkányi Zoltán

A borítót Szopos Kata készítette.

Minden jog fenntartva. A könyv bármely részletének közzétételéhez a kiadó előzetes hozzájárulása szükséges.

helma Helma Kiadó, az innovatív könyvek világa 2022

helma

Első fejezet

Detektív vizes cipőben

Ezerkilencszáz-harminckettő novembere cudar időt hozott Kakasvárra. Ezen a kellemetlen, rideg hajnalon, senki emberfiának nem lett volna kedve a Kakas-folyó partján gázolni a térdig érő harmatos fűben. Barlabássy Ágoston detektívfelügyelő is ezek közé az emberek közé tartozott, ám neki hivatali kötelessége volt, hogy helyszíni szemlét tartson annál a holttestnél, amit a folyó partján találtak hajnalban.

A Kakas egy mocsár lecsapolásával lépett elő kanálisból folyóvá, de ha erősebben nekifutott, egy sánta kutya is átugrotta volna. Voltak évek, amikor a heves esőzések következtében kilépett a medréből és a környező, alacsonyabban fekvő utcákat elöntötte a sáros víz, folyónak nevezni mégiscsak túlzás volt. Arra a kérdésre, hogy Kakasvár városa kapta-e a nevét a folyóról, vagy éppen fordítva történt a névadás, senki nem tudta a választ. Mindenesetre a kis túlzással folyónak nevezett víz nem folyt át a városon, hanem a vasúttal párhuzamosan futott a város szélén, elválasztva azt a Donnától és a széljárta Birkás hegytől.

Barlabássy megállt egy pillanatra, hogy meggyújtsa a pipáját, de a nyirkos levegő miatt a dohány nem akart izzásra kapni. Elsziszegett egy káromkodást a foga között és zsebre vágta. Nadrágja már térdig felázott és a cipőjében is állt a víz, de egyre csak követte az előtte haladó egyenruhás rendőrt, aki menet közben a lámpáját lóbálta. A lámpa imbolygó fénye megriasztott néhány, az aljnövényzetben élő állatot. Barlabássy időnként belelépett egy-egy gödörbe, amit szintén heves káromkodással nyugtázott.

- Messze van még? - kérdezte a rendőrt.

- Nem, felügyelő úr, már csak száz méter. Annál a fűzfánál, ott! Látja?

- Ühüm - felelte Barlabássy, de bárhogy meresztgette a szemét, mindenhol csak fűzfákat látott. Az egész folyóparton azok álltak katonásnak nem nevezhető rendben.

Nagyjából száz méter után a rendőr mégiscsak megállt, és a lámpájával egy, a többinél nagyobbra nőtt fa tövére világított.

- Ott van a holttest, felügyelő úr!

Barlabássy csak két cipőt látott.

- Adja ide a lámpást! - szólt rá a rendőrre.

Barlabássy közelebb ment. Félrehajtotta a fűzfa hajnali párától csöpögő ágait. Most már látta a lábakat, a törzset, és a vért, majd az aljnövényzetet is félrehajtva, a nyakat, amit fültől-fülig, egyetlen metszéssel vágtak el. Az arc egy harminc év körüli férfié volt. A halott hanyatt feküdt, térdeit enyhén felhúzva. A hatalmas vágás miatt vérben tocsogott a talaj a holttest mellett.

A fiatal férfi szőke haja a szemébe lógott, ragadt a sártól, a vértől és a nedvességtől. Ruhája alapján középosztálybeli lehetett, bár zakója kissé viseletesnek látszott.

A cipő állagát a ráakódott mocsoktól nem lehetett megítélni. Kabátot, kalapot sem viselt, ami a hajnali hideg és párás időjárást figyelembe véve elég furcsa volt, de nem teljesen szokatlan. Zsebei ki voltak fordítva.

- A fene ette volna meg! Ennek is pont itt kellett elvágatnia a torkát! Kihívták már a technikust és a fényképészt? Ez a pára minden nyomot elmos.

- Igenis, felügyelő úr! - felelte a rendőr. - Már úton vannak, minden percben itt lehetnek.

Mintegy végszóra meglátták egy újabb lámpás fényét, és hallották a méltatlankodó beszélgetést. Nem csak Barlabássynak volt utálatos feladat a vizes folyóparton végigcaplatni. Pár perc múlva befutott egy bűnügyi fotográfus, a doktor és a technikus, valamint még egy rendőr, aki kísérte őket.

Dr. Károlyi Ármin igazságügyi orvosszakértő is nehezen viselte a folyópart nyirkos talaját.

- Jó reggelt, az uraknak! - köszöntötte őket Barlabássy.

- A fene esne az olyan emberekbe, akik ilyen nyomorult helyen hullanak el! Teljesen átázott a cipőm, meg fogok fázni!

Egyébiránt neked is jó reggelt, Barlabássy mesterdetektív! - köszönt vissza a fanyar humorú doktor. - Hozzányúltatok? - kérdezte.

- Dehogynyúltunk! Arra vártunk, hogy ideérj - felelte a felügyelő.

- Helyes! Akkor lássunk munkához! - utasította az embereit a rendőrorvos.

A helyszínre először nem lépett senki. A fotós részletesen lefényképezte a holttest közelebbi és távolabbi környezetét, majd képeket készített a halottról is. Ezt követően kezdte meg a rendőrorvos és a technikus a munkát. Alaposan, minden apróságot rögzítettek, a testet megfordították, hogy az orvos minden oldalról alaposan megvizsgálhassa. Dr. Károlyi Ármin gyakorlott mozdulatokkal vizsgálta meg a halottat, közben csendesen, de határozottan utasította segédeit, akik összeszokott

mozdulatokkal teljesítették a parancsokat. Kívülről nézve olyanok voltak, mint egy jól szervezett szekta, akik valamiféle titkos varázslatokat végeznek.

A helyszínelő csapat szakszerűen végezte a dolgát, ez idő alatt Barlabássy félrevonta az őt és a szemlélőket kísérő két rendőrt.

- Egyszerre csak egyikük beszéljen, hogy kerek legyen a történet! Készítettek jegyzeteket? - kérdezte.

- Én igen, felügyelő úr - mondta az egyik rendőr, és előhúzott egy jegyzetfüzetet a mellényzsebéből.

- Nos, akkor halljuk!

- Tisztelettel jelentem felügyelő úr, hogy éppen a vasútállomás mögötti területen járőröztünk, amikor futva jött felénk egy ember, akinek a neve - belepillantott a noteszébe - Máriás Mihály, és akinek a foglalkozása - ismét belenézett a noteszébe - fuvaros.

- Hány órakor történt mindez? - kérdezett közbe a felügyelő.

- Hajnali három óra harminc után pár perccel. Onnan tudom, mert a templom harangjátéka fél órát ütött. Szóval jött ez a Máriás és kiabált, hogy rendőrség, rendőrség, azonnal jöjjenek, mert halottat találtam.

Erre mi kikérdeztük, hogy hol, s miképp találta a halottat, mert szerettük volna tisztázni, hogy nem részeg-e, vagy esetleg képzelődik. Erre elmondta, hogy hajnali horgászatra indult a folyóra, mert ilyenkor nyugodt a víz, és ez kérem igaz is, mert én is szoktam hajnalban pecázni, de ez most nem tartozik ide, ugyebár...

- Ugyebár - jegyezte meg Barlabássy. - Folytassa!

- Szóval előadta, hogy hol, s miképpen találta a halottat, majd elvezetett minket ide. Miután megbizonyosodtunk róla, hogy a fuvaros igazat beszélt, óvatosan megnéztük az elhunytat, nehogy megsértsük a nyomokat, és láttuk, hogy véres az inge a nyakánál, amit úgy láttuk, hogy elvágta.

Ezután elrohantam telefonálni a kapitányságra, majd megvártam a felügyelő urat, a társam pedig bekísérte a fuvarost a kapitányságra, majd kikísérte a szemlebizottságot. Én pedig magát kísértem ide, ugyebár...

- Ugyebár - jegyezte meg ismét Barlabássy.

- Igenis! - mondta zavartan a rendőr. - Jelentem, más jelentenivalóm nincs!

- Köszönöm! - felelte Barlabássy és a szemlélőkhöz fordult. - Mikor végeznek az urak?

- Körülbelül fél óra múlva, felügyelő úr! - válaszolta a fényképész. ! - Meg kívánja tekinteni az elhunytat?

- Kívánja a fene, de meg kell! Részletesen inkább majd a kórbonctanon. Uraim, ha végeztek, kérem, jöjjenek a kapitányságra, hogy megbeszéljük, amit tudunk. Ott várom magukat.

A két rendőrhöz fordult.

- Maguk közül az egyik elmegy és kocsit szerez, ami elszállítja az áldozatot a kórbonctanra! Addig a másik innen el nem mozdul! Megértették?

- Értettük, felügyelő úr! - monda a két rendőr egyszerre.

- Ha ezzel végeztek, folytassák a szolgálatot! Igazoltassanak mindenkit a környéken, akivel találkoznak! Mikor van váltás?

- Jelentem, reggel hétkor.

- Az pont jó. Akkor reggel hétig, akivel csak találkoznak, írják fel! Utána úgyis sokan lesznek már, mert elindulnak a munkába meg az iskolába. De addig, hátha horogra akad valaki, aki tud valamit erről a gyalázatos gyilkosságról. Na, Isten áldja magukat!

Mire a helyszínelők végeztek, Barlabássy Ágoston lába teljesen átfagyott. Türelmetlenül toporgott vizes cipőjében és kínjában rágyújtott egy pipára, hátha az átmelegíti, de az sem sokat segített zord hangulatán. Ahogy a nap felkelt, még hidegebb lett. Vacogva várta, hogy dr. Károlyi Ármin beszámoljon az eredményekről. Az orvosszakértő - eltekintve felázott nadrágjától - úgy festett, mintha színházba készülne. Szakmájából adódóan rendkívüli módon ügyelt a tisztaságra, jó ízléssel összeválogatott ruhatára a tökéletes úriember mintapéldányává tette.

- Nos, kedves barátom elmondom, ami most bizton megállapítható - kezdett bele az orvos. - Az áldozat huszonöt, harminc év közötti férfi. A ruházata alapján valószínűleg jó módban élt, vagy élhetett egy ideig, mert már egy kicsit megkopott az egyébként kiváló minőségű, méretre készült öltöny. Szerintem sokat ihatott, de a vérvizsgálat és a belső szervek beszédesebbek lesznek. Nem volt éppen sovány, valószínűleg az alkohol miatt jobban fogyott, mert kevesebbet evett. Nem mondanám alultápláltak. A gyomortartalmáról majd a boncolás után.

Figyelembe véve a test és a környezet hőmérsékletét, valamint a hullamerevséget, legfeljebb négy órája lehet halott. Nem tudom ki találta meg, de szerintem akkor még meleg lehetett. A halál oka így elsőre egyértelműen a nyak elvágása következtében beálló fulladás és a kivérzés. A nyakát valószínűleg egy minimum tizennyolc-húsz centiméter pengehosszúságú késsel, vagy törrel vághatták el.

Erős, könnyörtelen vágás olyasvalakitől, akinek ez nem okozott gondot. A nyelő és a légcsövet is átvágta, gyakorlatilag csak a gerinc és a bőr tartotta a fejet a nyakon. A gyilkos ruhája nem feltétlenül lett véres, mert hátulról kapta el, de a keze és a kés mindenképpen szennyeződött. Esetleg a felsőruházatának ujja is. A gyilkos jobbkezes. Nagyjából ennyi... Ja, és a szájába tömve ezt találtuk - mutatott fel egy tasakot, benne egy összegyűrdött papírlappal.

- Az meg micsoda? - kérdezte a felügyelő.

- Egy kártyalap.

- Milyen kártya?

- Amennyire tudom, cigánykártya.
- Ugye nem tapogattátok össze, Ármin? Lehetnek rajta ujjnyomok.
- Persze, hogy nem! Beviszed te, vagy vigyük mi a több nyommal együtt?
- Szeretném megkapni! Megsürgetem a daktiloszkópiát – mondta a detektív.
- Parancsolj! – felelte a doktor és átadta a tasakot a kártyalappal.
- Egyébként melyik lap az? – kérdezte a nyomozó.
- Nem ismerem a cigánykártyát, ezt neked kell kiderítened.

Barlabássy szemügyre vette a lapot. Egy kártyaasztalnál két férfi ül, egyikük pipázva a lapjaiba mélyed, a másik szivarozik. Előttük az asztalon nagy halom pénz.

- Üzenet – felelte elgondolkodva Barlabássy. – A kérdés, hogy kinek szánták? Először azt kellene megtudnunk, hogy ki az áldozat.

- Ez viszont már nem az én dolgom, felügyelő! – mondta dr. Károlyi. – Szedem a sátorfámat, bemegyek az Intézetbe, iszom egy forró kávét, esetleg egy kis konyakot is löttyintek alá.

Tiszta, száraz, meleg ruhát veszek, majd csak azután trancsírozom fel ezt az embert. Holnap reggel előtt ne is várj jelentést. Addigra megírom a szakvéleményemet. De ha bejössz délután, szóban elmondom az eredményeket.

A helyszínelők és a doktor elballagtak a folyóparton a híd felé, ahonnan egy autó vitte vissza őket a belvárosba. Barlabássy magára maradt a holttesttel. A reggeli köd csak lassan oszlott, így egy pillanatra kísérteties hangulat kerítette hatalmába. Elég misztikus kettesben egy hullával az elhagyott folyóparton.

A Kakas partján általában még a nappali órákban sem nagyon kódorgott senki, hajnalban, november elején meg pláne. Az jutott eszébe, hogy csoda, hogy az ember, aki megtalálta, nem szaladt egyből világgá. Persze, ha éppen nem ő ölte meg.

Lassan közelebb hajolt, és kisöpörte az ázott haját a halott férfi arcából. Fiatal, de megviselt ember képét látta maga előtt. Egyértelműen felfedezte ő is a túlzott alkoholfogyasztásra utaló jeleket, a szederjes orcákat, a táskákat a szemek alatt. A halott arckifejezésére leginkább a meghökkent szót találta helyénvalónak.

Vajon ismerhette a gyilkosát? Úgy tűnik, az nem először tett ilyet, erre utalt a végrehajtás ereje és könyörtelensége.

Az áldozat valószínűleg maga is problémás lehetett. Bűnöző volt, vagy csak bűnözők közé keveredett? Mit üzenhet a kártyalap? A helyszín és a végrehajtás módja, valamint az áldozat szájába gyúrt kártya, egy elszámolási vita véres elintézési módja is lehet. Ráadásul ki is fosztották!

Ha egyszerűen egy elfajult rablás lett volna, biztosan nem dugták volna a kártyát a szájába.

Ha azonban mégis valami üzenet van mögötte, akár lehet kiegyenlítetlen kártyaadósság is az indíték. Ez megmagyarázná, miért fosztották ki.

De a fő kérdés, ki az a profi gyilkos, aki egyetlen vágással ilyen halálos sebet ejtett a nyakon úgy, hogy feltehetően nem is lett véres?

A detektív fejében egyre másra vetődtek fel a kérdések, és tudta, hogy muszáj lesz nyugodt körülmények között végiggondolni a lehetőségeket, és fel kell állítania a verziókat, amin elindulhat.

Alig várta már, hogy végre elhagyhassa az elátkozott folyópartot. A lába már annyira átfagyott, hogy alig bírt lépni. A kapitányságra érve küldöncöt szalajtott haza, hogy János, azonnal hozzon száraz ruhát és lábbelit, és üzent Tóth Katica rendőrségi írnokért is. Mindenképpen ki akarta hallgatni ezt a Máriás Mihály nevű fuvarost, és a helyszínelőkkel is túl akart esni a megbeszélésen, mielőtt Stephanich rendőrkapitány beérkezik, hogy tudjon valamit jelenteni neki. Nem volt éppen Stephanich kedveltje, de ellensége sem.

A kapitányt nem nagyon érdekelték a részletek, elsősorban az mozgatta a tevékenységét, hogy megfeleljen a megyeieknek, meg a polgármesternek. Beosztottjait éppen annak megfelelően kezelte, hogy kapott-e valami letolást, vagy éppen elégedettek voltak a város rendészeti és bűnüldözési helyzetével. Barlabássy nem tudhatta, hogy aznap milyen kedvében lesz a főnöke, de igyekezett magát felvértezni. Mire ezeket végiggondolta, éppen megérkezett János a tiszta ruhával.

- János! Az ég áldjon meg, végre, hogy megjöttél! Mindjárt megfagyok - köszöntötte.

- Magának is jó reggelt, uram! Igen, elég csípős a reggel - felelte János rezignáltan.

- Ne gúnyolódj! Ameddig te az igazak álmát aludtad a meleg takaród alatt, már megjártam a jeges poklot a folyóparton. Ráadásul egy rút, elvágott torkú fiatalembert kellett nézegetnem! Tudod te, hogy milyen vizes és hideg ott minden?

- Szabad megjegyezmem uram, hogy ön detektívfelügyelő. Így az átlagnál gyakrabban előfordulhat, hogy kiverik az ágyból, hogy egy gyilkosság helyszínét megszemlélze. Még ha esetleg hideg van és vizes az a helyszín, akkor is.

- Ezzel azt akarod mondani, hogy ne nyafogjak?

- Pontosan azt, uram. Ha szíveskednék levetkezni, adnám a száraz ruhát - tette hozzá modorosan, mint ahogyan a gazdag urak komornyikjai beszélnek.

Ameddig Barlabássy száraz ruhát vett, János vizet forralt és kávéét készített.

- Köszönöm! Elhagyhatnánk ezt az uramozást? Kezd már egy kicsit kínos lenni! - kérte Barlabássy.

János felnevetett. Bár jogállása szerint Barlabássy inasa volt, valójában a legjobb barátja, lakótársa és segítője a munkában. Ügyésznek tanult, de anyagi problémák miatt abba kellett hagynia a Jogi Egyetemet, pedig már csak egy éve volt hátra.

Szerény származása nem tette lehetővé, hogy szüleitől kérjen segítséget. Apja egyszerű suszter volt, anyja otthon vigyázott két kisebb testvérére.

Munkát keresett, és jogi tudását azzal próbálta frissen tartani, hogy bejárt a bíróságra és pereket ült végig. Közben jegyzetelt és igyekezett kiszűrni a hibákat pusztán a maga szórakoztatására. Barlabássy Ágostonnal egy bűnügyi per során találkozott, ahol a felügyelőnek tanúskodnia kellett. A vádlottat végül felmentették, mert a bíró rosszul ítélte meg egy fontos bizonyítékot. János ezen annyira felháborodott, hogy a folyosón hangosan méltatlankodott. Barlabássy hasonló hangulatban hagyta el a tárgyalótermet és egyből tudták, hogy hasonszörűek. Barlabássy megszólította a bírósági folyosón és meginvitálta, hogy néhány sör mellett vitassák meg a kérdést. A kissé hosszúra nyúlt beszélgetés során aztán elmesélték egymásnak az életüket, és Barlabássy felajánlotta Jánosnak az állást. Beosztására való tekintettel maga nem tarthatott hivatali alkalmazottat, de saját inast igen. Így lett János a felügyelő barátja, segítőtje, hátországa. Barlabássy szerint, János a világ egyik legjobb kriminalistája lehetett volna, de sehogy sem bírta rábeszélni, hogy menjen detektíviskolába. János erre mindig azt mondta, hogy ő csak az eszét akarja használni, a talpát nem, és ezzel a felügyelő nem nagyon tudott vitatkozni. A nyomozás talpas munka.

- Rendben, hagyjuk a sallangokat! Kész a kávé. Ugyan nem bécsi melange, de most ez is megteszi - felelte János és egy bögrét Barlabássynak nyújtott.

- Szerintem elszámolási vita - jelentette ki a detektív.

- Kissé elhamarkodott következtetés - mondta János.

- Hát persze... nem is gondoltam teljesen komolyan, de a helyszín és az elkövetés módja arra utal. Mindjárt beérkezik a szemlebizottság, akkor már többet tudunk. Az mindenestre megnehezíti a dolgunkat, hogy nem tudjuk, ki az áldozat. Itt van egy ember, aki megtalálta a hullát. Őt akarom először meghallgatni. Máriás Mihálynak hívják és fuvaros. Állítólag horgászni ment hajnalban a folyóra, amikor felfedezte a holttestet.

- Novemberben horgászik? Mégis, mi a fenét lehet ilyenkor fogni a Kakasban? Egyébként sem egy kifejezetten jó víz! A tímárok beleengedik a szennyvizet.

- Még ha csak azok..., kerül abba minden egyéb is! Már csak Katicára várok, mert gépelni egyáltalán nincs kedvem.

- Katica is jön? - kérdezte János. A felügyelő nem vette észre a hangjában az elfojtott vágyakozást.

Barlabássy általában el volt foglalva saját gondolataival, és annyira nem volt fogékony a romantikára, hogy azt sem vette volna észre, ha János ott kéri meg Katica kezét az irodájában.

Mikor Tóth Katica rendőrségi írnok belépett, fülig elpirult, és ez a pír még csak véletlenül sem a felügyelő jelenlétének, sokkal inkább Jánosnak szólt. Huszonkét éves volt, még a szüleivel lakott, akik közösen vezették a családi rövidáru boltot. Katicának

borsózott a háta attól, hogy gombokat és fonalakat áruljon egy életen át. Heves vita után közölte az apjával, hogy inkább gépíró iskolába megy.

Miután megszerezte a végzettségét, némi protekcióval sikerült a Kakasvári Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályára kerülnie. Amikor pár éve Barlabássyt idehelyezték, Katicának kifejezetten megtetszett a kissé mogorva, de emberszeretőnek tűnő férfi. Addig kerülgette, míg végül Barlabássy kérdezte meg tőle, volna-e kedve neki dolgozni. Katica persze boldogan igent mondott. Azóta kitanulta főnöke apró bogarasságait, a jó kávé, a sűrű szellőztetést, a télen rendszeren fűtött kályhát és a csendet. Ha Barlabássy kiszólt, hogy senki se zavarja, Tóth Katica akár a testével is feltartóztatta a betolakodót. Ez alól csak Stephanich rendőrkapitány volt kivétel, de mióta Katica idekerült, még egyszer sem fordult elő, hogy a kapitány személyesen meglátogatta volna Barlabássyt, az első emeleti folyosó végén lévő oroszlánbarlangjában.

- Csakhogy! - kiáltott fel Barlabássy türelmetlenül.

- Jó reggelt mindenkinek! - köszönt csendesen Katica. Lesütötte a szemét, de lopva Jánosra pillantott.

- Jó reggelt, Katica! - köszönt bűgő hangon János is.

- Lássunk neki! - csapott a combjára a detektív.

Kiszólt a folyosóra, hogy kísérik be Máriás Mihály fuvarost kihallgatásra.

Második fejezet

Egy horgász, egy hulla és egy sötét árnyék

A felügyelő alaposan szemügyre vette a segédrendőr által bekísért férfit. Ötvenes éveiben járó, vékony, inas, de erős ember volt, vállig érő ősz hajjal és hosszúra növesztett magyar bajusszal. Nem lehetett magasabb százhatvan centinél, de akkora tenyere volt, mint egy szívlapát. Zsíros kalapját maga előtt tartva, lehajtott fejjel állt, de nem félelem, hanem a hivatallal szembeni feltétlen tisztelet sugárzott a lényéből. Ruházata ázott lovak szagát árasztotta, kissé kopottas kockás inge zöld vászonnadrágjába tűrve, bőrcsizmája használt, masszív darab, kissé vizes.

- Hogy hívják magát? – szólította meg Barlabássy, közben papírokat nézegetett az asztalán, mintha egyáltalán nem érdekelné az ember, aki előtte áll. Szinte minden kihallgatást így kezdett.
- Máriás Mihály, tisztelettel.
- Foglalkozása?
- Fuvaros. Saját lovakkal, saját kocsival.
- Magánzó! – pillantott fel a felügyelő. – Gazdag ember!
- Magánzó, de azért gazdagnak nem mondanám magam. A két ló, meg a négy gyerek elég nagy kenyérpusztító.
- Hol lakik maga?
- A Donnán lakom. A Kakas folyó túloldalán.

A Donna városrész, amit a folyó tulajdonképpen elválasztott a várostól, egy serfőzőről kapta a nevét. Egy ideig csak az ott lakók hívták így, aztán ez lett a hivatalos neve is. A Donnán, a domboldalon apró házak sokasága állt. A legtöbb itt lakó cseléd, kézműves, kereskedő, a város alsóbb osztályába tartozó ember. A girbegurba utcákon, a házak előtt gyümölcsfák, bokrok, virágoskertek takarták a szemérmes lakók mindennapjait. Egy falu a városban. A belvárosi népek, uraságok elkerülték ezt a helyet, és lenézték az ittenieket. Pedig általában keményen dolgozó, tisztességes népek lakták. Néhány kiskocsmán kívül nem is volt más szórakozási lehetőség, így azonban nem sok dolga akadt a rendőrségnek azon a tájon. Inkább az ott lakókat lopták meg, mintsem ők ártsanak másoknak.

A Donna mögött helyezkedett el a Birkás hegy. Valaha, amikor még nem lakták be ezt is, juhokat legeltettek itt. Az inkább domb méretű hegy tetején, egy nagy ősfás birtok közepén, egy ízléses, nem hivalkodó kastély állt. Tulajdonosa gróf Bárczy Gusztáv, egy bogaras, vénülő férfi volt, aki imádta a fiatal cseléd lányokat és a művészeteket.

- Maga fedezte fel a holttestet? - vágott bele Barlabássy a kihallgatásba.

- Igen, uram!

- Meséljen el mindent pontosan!

- Igen, uram! Hajnalban lementem a Kakas folyóra pecázni. Mindig akkor járok, mert még nem zavaros a víz. Tudja, az iparosok sok maszatot beleengednek, de hajnalra leül az aljára a mocsok. Le is lehet látni teljesen. Apróbb halakat lehet fogni..., elég sokat. Bár amilyen hideg van, tavaszig biztosan nem megyek már.

- Mit keresett ott, ahol a hullát találta?

- Az a törzshelyem. Tudja, van ott egy kis visszaforgó a vízben, ami csinált egy kis öblöt. Könnyű megjegyezni, mert ott áll az a nagyon magas fűzfa. Ott szoktam bebetenni, mert nem viszi el a víz a csalit. Arra aztán jön a hal! Tudom, hogy nem igazán jó megenni a Kakasban fogott halat, mert koszos a víz, de tudja, nálunk ritkán jut hús az asztalra, ezzel időnként kiegészítjük a kosztot. Szóval, lementem a törzshelyemre, ahhoz a nagy fűzfához, mindig odaülök. Amikor odaértem, akkor vettem észre, hogy fekszik egy ember abban a magas fűben. Majdnem ráléptem! Nem is gondoltam rá, hogy halott, azt hittem részeg. Ráripakodtam, hogy menjen onnan a francba, de nem mozdult. Erre megpiszkáltam a csizmám orrával, és akkor sem történt semmi. Ahogy füleltem, rájöttem, hogy nem hallom, hogy lélegezne. Lehajoltam és meg akartam rázni, amikor éreztem, hogy valami meleg ragacsos dolog van a gallérján. Mikor a lámpámhoz tartottam a kezem, akkor láttam, hogy vér. Rettenetesen megijedtem. Akkor rávilágítottam és láttam, hogy el van vágva a nyaka.

- Ez hány órakor volt?

- Három óra és fél négy között. Kicsit elvesztettem az időérzékeimet. Három körül indultam le a Donnáról, körülbelül negyed óra séta a törzshelyemig.

- Mit csinált azután?

- Kiabálni kezdtem és futottam visszafelé a parton. Rendőrért kiabáltam. Aztán jött két rendőr és miután meggyőződtek róla, hogy nem vagyok részeg, lemásztak a gát oldalán és visszajöttek velem a hullához. Nekik is elmondtam ugyanezt. Elvették, amit a zsebemben találtak, aztán az egyik bekísért ide. Azóta itt vagyok.

- Amikor hozzáért a holttesthez, még meleg volt?

- Hát, nem nagyon tapogattam, de a vér, amibe belenyúltam még langyos volt.

- Megnézte az arcát a halottnak?

- Épp csak rápillantottam. Mikor még nem tudtam, hogy halott.

- Ismeri?

- Nem. Sosem láttam még.

- Maga szerint ki tette?

- Honnan a fenéből tudnám? Hogy lehet tőlem ilyet kérdezni? Honnan tudjam én azt felügyelő úr! Azt sem tudom, ki az az ember! - felelte Máriás egy kicsit idegesebben, önmagát ismételve. Barlabássy szándékosan zökkentette ki a bizalmas hangulatból.

- Azt tudja, ugye, hogy egyelőre magán kívül senkiről sem tudunk, akinek az áldozat vére tapadna a kezéhez?

Máriás most már egy kicsit félni kezdett. Gyűrögetni kezdte a kalapját, és kétségbeesett szemmel nézett a detektívre.

- Csak nem engem gyanúsít? Úgy nézek én ki, mint aki képes ilyen gaztetre? - kérdezte feszülten. - Felügyelő úr, egyszerű, de becsületes ember vagyok! Soha, egy szöveget nem emeltem el sehonnan! A gyerekeimet tisztességben és becsületben neveltem föl, tőlünk hangoskodást, veszekedést, pletykát nem hallottak a szomszédok! - hangjába egyre több büszkeség és düh vegyült, egyre hangosabban beszélt.

Ismét felnézett a detektívre. Tiszta, acélszürke szemét mélyen Barlabássyéra szegezte, azzal a büszkeséggel, ami a keményen dolgozó, becsületes kisemberek sajátja. Önérzet és tartás áradt belőle, mert egyebe se volt, csak a becsülete. És most azt érezte veszélyben.

Nem félt sem a börtöntől, sem az akasztófától, de a jogtalanságot nem viselte. Nyoma sem volt már a pár pillanattal azelőtti félelemnek, felváltotta a dac.

- Ha engem gyanúsít, verjen vasra most azonnal, de biztosíthatom, hogy tévedésének ára lesz! - azzal kezeit előre nyújtotta, mintha arra várna, hogy megbilincseljék.

- Nyugodjon meg, Mihály! - felelte békülékenyen Barlabássy. - Senki sem gyanúsítja magát. Sőt, visszaadom a cigarettáját, a horgászfelszerelését. De a bicskáját csak akkor kapja meg, ha majd a szakértő megállapítja, hogy az volt-e a gyilkos eszköz, vagy sem! Ennek ez a rendje.

Nem hiszem, hogy maga ölte meg azt az embert. Viszont arra kíváncsi vagyok, látott-e valakit, vagy valamit a környéken, ami felkeltette a figyelmét? Bármilyen apróság fontos lehet!

- Sajnos nem - felelte Máriás már lényegesen nyugodtabb hangon. - Senkivel sem találkoztam. Higgye el, minden pontosan úgy történt, ahogyan elmondtam. Se többet, se kevesebbet nem tudok.

- Ismeri azt a férfit, akit megöltek? Látta már ott a folyóparton máskor is? - Barlabássy mint mindig, most is bedobott egy már tisztázott kérdést a kihallgatás végén, hátha a megkönnyebbült kuncaft mégiscsak elköpi valamit.

- Felügyelő úr, már mondtam! Soha nem láttam még. Se ott, se máshol. Fogalmam sincs, ki lehet.

- Rendben, Mihály! Akkor most felhozatom a holmiját. Hazamehet. Ha a bicskájára már nem lesz szükségünk, vissza fogom küldetni magának. Ha valami mégis eszébe jutna, mindenképpen keressen fel, vagy hagyjon üzenetet a kapusnál. De szólhat egy utcai rendőrnek is.

- Köszönöm, felügyelő úr! Nagyon megrémültem. Majdnem húsz éve horgászom a Kakasban, de ilyen eset még nem fordult elő! Kapják el a gyalázatost, mert addig itt nem lesz senki biztonságban, ameddig szabadon kószál! Félni fognak az emberek.

- Mindent megteszünk, Mihály!

Utasításokat adott telefonon, majd elengedte Máriást. Biztos volt benne, hogy ennél többet nem fog megtudni tőle.

Miután a tanút elengedte, gyors megbeszélést folytatott a helyszínelőkkel. A nyomkutatás eredményeit továbbadták különféle laboratóriumi vizsgálatokra. Napok kellenek, hogy valami eredmény is legyen. A megtalált kártyalapot Komlós detektívvel soron kívül elküldte daktiloszkópiai vizsgálatra. Hátha lesz ujjnyom, bár ebben kételkedett.

Stephanich rövidesen hívatta. A rendőrkapitányt elsősorban a politika, és csak másodsorban a bűnügyi helyzet aggasztotta. Nem sokat törődött vele, hogy a beosztottjai hogyan oldják meg a feladataikat.

Opportunista lévén, sokkal inkább érdekelte, hogy lehetőleg minél kevesebb felületet adjon a városi vezetőknek a támadásra. Ki nem állhatta a felelősségre vonást, ám maga a lehető leggyakrabban élt ezzel a lehetőséggel. A külvilág felé a bajtársaiért mindig kiálló, felelősségteljes vezető képét mutatta. Barlabássyt egyáltalán nem érdekelték a rendszeres piszkálódások. Igyekezett a körülményekhez képest a legkevesebbet konfrontálódni a főnökével. Elsősorban abból a célból, hogy hagyja őt nyugodtan, a maga tempójában dolgozni. Stephanich aggódó arccal fogadta. Apró, ritka bajusza folyamatosan rezgett, kicsi kerek szemüvegét idegesen lekapta és akkurátusan törölgetni kezdte.

- Mi ez a gyilkosság, Barlabássy? - kezdte meg a beszélgetést. - Ilyet már évek óta nem tapasztaltam. Kakasváron nincsenek gyilkosságok!

Jellemző módon olyan hanghordozással beszélt, hogy Barlabássy, ha nem ismerné, akár azt is hihette volna, hogy ő a felelős, mert Kakasváron megöltek valakit.

- Úgy tűnik, mégis van egy - felelte Barlabássy kimerően.

- Na, üljön le és számoljon be, mi a fene folyik itt!

Barlabássy röviden, a lényegre szorítkozva elmondta, ami eddig kiderült. Szenvtelenül beszélt és belül mosolyogva nyugtázta, hogy Stephanich egyre idegesebb lett. Valahol a lelke legmélyén, annak minden kistílúsége ellenére, kedvelte a rendőrkapitányt. Társadalmi kapcsolatain keresztül sok apróságot elintézett a testületnek. Most is inkább sajnálta. Barlabássy tudta jól, hogy milyen érzés, amikor a városi előljárók, akiknek semmi közük a bűnüldözéshez, nem ismerik a napi munka keserves taposómalmában eltöltött, sokszor eredménytelen órákat, kérdőre vonják, azonnali eredményeket követelnek. A kapitány cigarettára gyújtott, remegő keze komoly feszültségről árulkodott.

- Van már valami ötlete?

- Még nagyon kevés adat áll rendelkezésünkre. A boncolás eredményeire is várunk kell, de van néhány szál, amin el tudunk indulni.

- A sajtóval mi lesz?

- Szerintem amennyire lehet, hallgassunk. Csak a gyilkosság tényét közöljük le. Úgysem tudnánk eltitkolni. Kakasváron futótűzként terjed a pletyka. Azonban semmilyen részletet ne szivárogtassunk ki. Eljön majd annak is az ideje, ha szükség lesz rá.

- Megbízom magában, Barlabássy! Természetesen maga vezeti a nyomozást, de eredményt kell produkálnunk, mégpedig a lehető leghamarabb. Teljesen biztos vagyok benne, hogy már ma be kell számolnom a polgármesternek. Tekintettel arra, hogy csak pár óra telt el, még tudom mentetegetni magunkat, de néhány nap múlva már konkrétumokat akarnak.

- Nem hiszem uram, hogy mentetegetőznie kellene. Meg fogjuk oldani ezt az ügyet, mint számos másikat is!

- De ez egy gyilkosság! - csattant fel a hivatalvezető.

A megemelkedett hangnem nem annyira Barlabássynak szólt. Saját belső feszültségének kifejeződése volt.

- Legalább öt éve nem történt ilyen ebben a városban! - folytatta. - A legutóbbi pedig nem is volt komoly ügy, hiszen egy házasságon belüli szerelmi dráma volt mindössze. Persze maga még akkor nem volt itt! - legyintett. - Remélem, nem hoz szerencsétlenséget a fejünkre, és nem fogunk gyakran elvágott nyakú embereket találni!

Barlabássy nyugodtan hallgatta a hivatalvezető vízióját egy bűnös városról, ahol lépten-nyomon gyilkosságok történnek, ahol az utcákat elárasztja az erőszak. De nem hitt a sorsszerűségben. Egy detektívnek az a dolga, hogy az elébe kerülő ügyeket felgöngyölítse, és ne sokat agyaljon azon, hogy mit gondolnak róla az emberek.

- Szerintem elfogjuk a gyilkost - felelte határozottan. - Hagyott nyomokat, amin el tudunk indulni. Meggyőződésem, hogy nem ez az első eset, amit elkövetett. Márpedig akkor annak valahol már nyoma van!

Az első és legfontosabb feladatunk az áldozat azonosítása. Ha ez meglesz, akkor már sokkal többet fogunk tudni.

- Remélem, nem egy sorozatgyilkossal van dolgunk! Lehet, hogy lesz még más áldozat is?

- Az sem zárható ki, mert hagyott egy üzenetet a gyilkos. Ennek ellenére, én ebben kétkedem.

- A kártyalap?

- Pontosan. De még nincs határozott véleményem. Utána kell járnom, mit is jelenthet. Az nem kétséges, hogy a gyilkos szándékosan tette az áldozat szájába, de hogy mi volt vele a célja, az még nem tisztázott. Lehet, hogy félrevezetés az egész. El akarja terelni a figyelmünket a lényegről. Az ujjnyom szakértők már dolgoznak rajta.

- Azt ugye tudja, hogy szűkösek a kereteink! Jó lenne, ha kreatívan intézné a szakértők bevonását.

- Igyekezni fogok a lehető legolcsóbban nyomozni, uram! - felelte Barlabácssy katonásan.

Ez tetszett Stephanichnak. Egészen megnyugtatta, hogy a nyomozás terhét ilyen frappánsan sikerült a saját válláról Barlabácssyéra helyezni. Máris jobb színben látta a világot, felállt, és bizalmasan vállon veregette a nyomozót.

- Köszönöm, felügyelő! Minden bizodalunk önben van! Hát, akkor rajta-rajta, lásson munkához! - mondta, és mintegy jelezvén, hogy befejezettnek tekinti a beszélgetést, kiszólt a titkárnőjének, hogy hozzon kávé, ugyanakkor vállánál fogva, finoman kifelé terelgette Barlabácssyt az irodájából.

- Hát, ez viszonylag könnyen ment - gondolta, amikor az ajtón kívülre került. Azonban nem voltak kétségei afelől, hogy napokon belül változni fog a helyzet, ha nem kapja el a gyilkost.

Visszament az irodájába. Kopogás nélkül nyitott be. János hirtelen leugrott Katica íróasztaláról, amin eddig a lányhoz hajolva ült.

Barlabácssy felhúzta a szemöldökét, de most sem vett észre semmit a két fiatal közötti vonzódásból.

- Főnök, megjöttek a járőrök hajnali igazoltatási feljegyzései. Az asztalára tettem - jelentette Katica.

- Köszönöm! Hozzon egy kávé!

Barlabássy az asztalához ment, pipára gyújtott és elmélyülten olvasgatta a feljegyzéseket. Csupa jelentéktelen adat, munkába siető cselédekről, alkalmazottakról, tisztségviselőkről. Már majdnem letett arról, hogy bármi érdekeset találjon, amikor megakadt a szeme egy feljegyzésen, ami egy, a Donnán lakó idős nőtől származó információkat tartalmazott.

Elmondta, hogy hajnalban, négy óra előtt nem sokkal egy férfit látott sietősen felfelé menni a Birkás hegy felé. Azért furcsállotta, mert soha nem jár senki erre ilyen korai órán. A férfi nagydarab, erős testalkatú volt, nagy karimájú kalapot viselt és egy hosszú felöltőt felhajtott gallérral.

- János, gyere, indulunk a Donnára! - szólt Barlabássy. Fejébe csapta a kalapját, és kiviharzott az irodából. János sietve követte, de az ajtóból még visszafordult, és csókot dobott Katicának.

Barlabássy beszámolt Jánosnak a rendőr feljegyzésében foglaltakról.

- Megkeressük ezt az öregasszonyt. Tudni akarom, merre mehetett ez a sötét alak! - Barlabássy szagot fogott. Ilyenkor a nagydarab férfi hirtelen sebességet váltott, igyekeznie kellett, aki lépést akart tartani vele. Még a kabátját sem gombolta be, mint két szárny lobogott mögötte.

- Rendben. Közben megtudtam, hogy mit jelent az a kártyalap, amit az áldozat szájában találtak. Utánanéztam, amíg a Stephanichnál voltál - lihegte János, aki igyekezett lépést tartani a felügyelővel, ezért menet közben húzta magára a felöltőjét.

- Szóval, a kártya a cigány jóskártyából származik. A jelentése veszteség, németül, verlust, olaszul perdita. Ez a lap mindig valaminek a következménye. Üzenetet képvisel. Konkrét személynél jelenthet függőséget, szenvedélybetegséget.

Barlabássy elgondolkodott, bár lépteit nem lassította le.

- Nocsak! Ez több dolog miatt is nagyon érdekes! Kapcsolódhat az áldozathoz és az indítékhoz is. Az áldozat feltehetően alkoholista lehetett. Annyi bizonyos, hogy nagyivó volt. A ruházata eredetileg úri szabónál készült, méretre, nem konfekció darab, viszont már eléggé megkopott. Ez arra utal, hogy valamikor jobb időket élt. Azt, hogy a piálás miatt csúszott le, vagy más okból, még nem tudjuk. Viszont az nyilvánvaló, hogy nem a Polgári Kaszinóban szokott inni, hanem valami kültelki helyen. Úri helyre már nem engedték volna be ilyen ruházatban. És van még itt valami! A kártya rajza! A lapon egy kártyázós jelenet van. A lap - megállapításaid alapján -, konkrét személynél, főleg egymagában állva, általában szenvedélybetegséget, függőséget jelent. A kártya és az alkohol együtt halálos keveréket alkot!

Ha az áldozatunk nem csak ivott, hanem kártyázott is, kis szerencsével azonosíthatjuk. Aztán érdekes az is, hogy a lap jelentése valaminek a következményére utal.

- Mindenesetre kérdés – szólt közbe János –, hogy mi a következmény? Az, hogy az áldozatunk lecsúszott alak lett, vagy az, hogy megölték?

- Mi van, ha mindkettő? Lecsúszott, alkoholista és szerencsejátékos lett, ezért meg kellett halnia.

- Ezt most nem értem. Van még pár ezer ilyen alak ebben az országban, mégsem ölik őket halomra.

- Talán részegen elfecsegett valamit, amit még azelőtt tudott meg, hogy piás lett volna. Nem kellett volna, ezért elhallgattatták. Vagy egyszerűen belekötött valakibe részegen, aki így intézte el a dolgot. Egyelőre még egyetlen indítékot sem vethetünk el. Így a kártyaadósságot sem.

- Logikus.

- Sajnos nagyon keveset tudunk, így ezek csak találgatások.

Közben felértek a Donna felső részére. Barlabássy rápillantott a rendőr feljegyzésére, ami alapján beazonosította a házat.

- Úgy tűnik megérkeztünk. Ez az a cím!

A ház olyan volt, mint a legtöbb a Donnán. A sáros földút mellett összehajolva álltak, hosszú tornáccal, vertvályog falakból, az utcára lopva tekintő, kicsi ablakokkal. Az udvaron öreg körtefa, alatta üres kutyaótl, kerek kút.

A kiskertben néhány paprika és paradicsomszár kókadozott, megbarnulva a hidegben. Kutyaugatást nem lehetett hallani, ezért Barlabássy és János hangos jónapotokat kiáltva egyenesen bementek a fűzfavesszőből font kiskapun.

A köszönésre egy asszony bújt elő a legyek távoltartására az ajtóra aggatott vászon mögül.

- Legalább száz éves – súgta társának a detektív. - Jó napot néném, a rendőrségtől jöttünk!

- Jó napot! Jó napot! Jöjjenek csak beljebb, nincsen kutya! – az asszony hangja reszelős volt, és úgy vette a levegőt, mint egy gőzmozdony.

Barlabássy és János bementek az ajtón, a konyhaként – és úgy tűnt, szobaként is – használatos, döngölt padlós helyiségbe. Az asszony leültette őket az asztal mellé, és hosszúszerű pipára gyújtott.

Az asztalon kissé ragadós viaszosvászon terítón kenyérmorzsa és egy üres teásbögre állt, enyhe pálinkaszagot árasztva.

- Azért jöttünk néném, mert a rendőröknek azt mondta, látott itt az utcán egy idegent hajnalban. Arról szeretnénk kérdezni – vezette be a beszélgetést Barlabássy. Hangját önkéntelenül megemelte, valamiért úgy gondolta, a vénasszony kicsit süket.

- Nem kell ám kiabálni, jól hallok fiatalúr! – mondta az asszony.
Barlabássy kissé elszégyellte magát. – Előítélet! – figyelmeztette magát. – Ne légy előítéletes, zavarja az objektivitást!
- No, az úgy volt, hogy nem tudtam aludni – kezdett bele a nő. – Sokszor megesik – mélyeket szippantott a pipából. – Mielőtt az ember meghal, már nem tud olyan jól aludni. Gondolom azért, mert utána úgy is alhat eleget. Amikor éjszaka felébredek, mindig kimegyek a tornácra pipázni. Még télen is. Ilyenkor hallgatom az éjszakai neszeket. A madarakat, a sünöket... hogy, s mint motoszkálnak. El se hinnék, milyen forgalmas az udvar ilyen éjszakai órán.
- Ez hány órakor volt?
- Három óra előtt ültem ki. Hallottam, amikor a Nagytemplom harangja elütötte a hármat.
- És mikor jött az az ember?
- Legalább fél órát ültem már kint, annyi bizonyos, de inkább többet, mikor jött az úton. Zihált. Sietett.
- Milyen irányból érkezett?
- Lentről, aztán amarra ment fölfele a dombtetőre – karomszerű ujjaival a Birkás-hegy irányába mutatott.
- Olyan, mint egy boszorkány. Egy banya! – gondolta Barlabássy. – Le tudná írni, hogy nézett ki? Milyen volt a ruhája?
- Még sötét volt, szürkület. Nagy karimájú kalap volt rajta, meg egy hosszú kabát. Majdnem leért a földig.
A gallérja fel volt hajtva. Az arcából nem láttam semmit, csak hogy szakálla van. Jó nagydarab férfi volt. Egyedül nem szívesen találkozónék vele sötét éjszaka!
- Milyen cipőben volt? Azt látta?
- Olyan bakancsféle volt a lábán. Cuppogott a sárban. Semmiképpen sem csizma, mert nem volt betúrva a nadrágszárba.
- Észrevehette magát?
- Nem hiszem. Csendben ültem. A lugastól nem nagyon lehet belátni, ha valaki alulról jön. Igazából nem is nézett se jobbra, se balra, csak ment-ment felfelé a dombnak rendületlenül.
- Hova vezet ez az út?
- Fölfelé a domb tetejéig, onnan az már a Birkás-hegy. Itt már nem sok ház van. Utána már csak egy kis ösvény. Aztán elágazik három felé. Egy megy a szántók mellett, egy be az erdőbe, egy meg a kiskastélyhoz..
- A Bárczy-féle kastélyhoz?
- Igen. Mióta betegeskedik a gróf, nem túl nagy erre a forgalom. Régebben sokan jártak itt hozzá menet. Innen közelebb, mint a városi úton. Legalábbis gyalogosan, mert kocsival akkor sem lehetett erre feljutni.
- Honnan veszi, hogy betegeskedik a gróf?